

L'explorador reprimit
Jaume Funes

Educar fanatismes

A finals d'octubre la policia detenia una jove de 22 anys a punt d'embarcar rumb a Síria per unir-se a l'Estat Islàmic. Segons la informació periodística, en pocs mesos s'havia convertit a l'islam, havia apartat el rock dur i havia passat de ser Maria Àngels a ser Mariam Al-Andalusia. Les autoritats destacaven, estranyades, que era una "noia cristiana de família normal". El canvi, deien, era producte d'una potent seducció entre tres homes combatents i internet. Una conversió al fanatisme explicada per l'existència de terroristes i per culpa de les xarxes digitals.

¿En tenim prou amb una explicació policial per saber per què una vida jove cobra sentit a partir d'un dogma i d'una proposta de lluita? ¿Per què se substitueixen soledats juvenils per promeses de comunitat al voltant d'un projecte revolucionari? ¿Com és que, enmig d'una societat de béns de consum, esdevé atractiu el paradís immortal? No existeixen respostes fàcils. El nostre primer error és pensar que el dogma religiós té matisos segons de quina religió es tracti. De fet, no existeixen diferències entre el fanàtic cristià, el fanàtic musulmà o el fanàtic patriota. Tots comparteixen la vivència que una sola i indiscutible veritat pot donar sentit a la vida, que ha de ser imposada a tothom, que no pot ser discutida ni interpretada. Tampoc no té gaire sentit considerar que sumar-se a una mena de revolució diferent (tot i la crueltat que la domina) és embogir, perdre el cap. Si ho mirem fredament hem d'acceptar que no és el mateix tenir un grup de col·legues musicals que formar part d'una comunitat amb un gran projecte, igual que no és el mateix tenir amics d'ocasió que compartir la vida amb un grup de camarades.

La història de la Maria ens hauria de fer pensar que no es tracta de perseguir policialment fanatismes sinó d'educar sabent que no es pot viure sense trobar sentits a la vida. Educar adolescents, de vides insegures, no és ni adoctrinar ni deixar que passin de tot. És ajudar-los a descobrir aquelles petites coses que donen sentit a la vida, dosis de coherència vital, per trobar les seves raons per viure enmig d'una suma d'incerteses. Bona part dels fanatismes neixen perquè no es poden suportar vides en el buit. A vegades la intensitat d'una amistat virtual el que substitueix és l'absència de profunditat en les amistats presencials. Buscar la felicitat és inevitable. Però les felicitats de consum tenen els seus límits. Cap objecte té al darrere el paradís.

Jaume Funes és psicòleg, educador i periodista

De què parlen els joves?

Temes com l'amor, el sexe, l'amistat i la imatge personal acaparen l'interès

XAVIER TEDÓ

FOTO: FEM PRODUCCIONS

En una sobretaula. Així es com van gestar els periodistes Roger Carandell i Ernest Codina el portal *Adolescents.cat*, que enguany compleix cinc anys amb uns índexs d'audiència espectaculars. "Tots dos treballàvem al grup Flaix fent un programa nocturn per a joves. Teníem ganes de muntar alguna cosa, i sabíem que havia de ser per internet. Mentre dinàvem vam decidir que fos d'abast juvenil i a les postres l'Ernest es va il·luminar amb el nom", explica Carandell. El projecte no va trigar a arrancar. Aquell mateix vespre a les vuit penjava la primera notícia. Paris Hilton en va ser la protagonista.

Carandell i Codina no eren adolescents, tenien 23 i 25 anys, respectivament, però coneixien aquest món: "Excepte el programa que fèiem nosaltres, hi havia un buit informatiu per al món adolescent". Van començar publicant només informacions relacionades amb celebritats, però de seguida van comprovar que els usuaris del portal, majoritàriament noies, entraven més al consultori a fer preguntes que no pas a llegir les notícies dels famosos. El consultori, que aborda temes de psicologia, sexualitat i alimentació, continua sent cinc anys després una de les grans seccions de la pàgina web: "Al principi nosaltres dos responíem als dubtes que ens feien arribar, però el dia que una

noia ens va dir que no li havia vingut la regla i ens demanava consell va ser quan vam adonar-nos que no podíem respondre a aquestes qüestions", admet Carandell. Aquella consulta va ser un punt d'inflexió que els va portar a contactar amb la direcció general de Joventut, que els va facilitar tres psicòlogues per tractar aquests temes.

De consultes en poden rebre vint-i-cinc per dia en cada apartat. Ho corrobora Elena Crespi, psicòloga del portal des dels seus inicis: "Anem molt saturades de feina, i això que som vuit professionals. Aquest consultori és un èxit". Carandell assenyala: "El que més interessa als joves és l'amor, l'amistat, l'alimentació, el físic i la sexualitat. Ens ha sorprès veure que molts cops s'interessen

més per temes d'imatge i alimentació que no pas de sexe. Algunes de les notícies més llegides de la història del portal tenen a veure justament amb la imatge, l'autoestima i l'alimentació".

Crespi apunta que hi ha dos grans blocs de consulta recurrents a part de qüestions relacionades amb l'assetjament o els problemes que tenen per fer amics o amigues: "L'execució i el dolor en l'acte sexual (les noies pregunten si els farà mal i els nois com ho han de fer per tenir èxit) i l'amor i el desamor, com aconseguir que un noi o noia es fixi en ells o com oblidar algú de qui estan enamorats i no els fa

cas". Aquestes són qüestions que els fills segueixen sense consultar als pares.

Pares no tan progress

La subdirectora de l'Institut d'Estudis de la Sexualitat i la Parella de Barcelona revela que "són preguntes íntimes i els adolescents pensen que els pares no són els més adequats per respondre-hi". Sigui com sigui, Crespi deixa clar que quan la cosa surt de mare

